

18.12.2025

Vår ref. Magnus Sparre

Deres ref. 25/5410

Høring om endringer i universitets- og høyskoleloven - studieavgift, advokatutgifter og klagesensur

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad. Med over 117 000 medlemmer er NITO Norges femte største fagorganisasjon. NITO Studentene er en politisk selvstendig del av NITO, og består av over 16 000 studenter på bachelor- og masternivå i ingeniør- og teknologistudier.

NITO takker for invitasjonen til å kommentere forslaget til endringer i universitets- og høyskoleloven.

2 Studieavgift (egenbetaling) fra tredjelandsstudenter

Studieavgiften reduserer, som departementet viser til, antallet studenter som omfattes av studieavgiften med mer enn 80 prosent. Det er stort behov for flere ingeniører og teknologer i norsk arbeidsliv, og studieavgiften motvirker tilgangen på denne kompetansen. NITO mener derfor at studieavgiften for studenter utenfor EØS og Sveits bør opphøre.

Departementets forslag er en begrenset forbedring fra dagens situasjon som NITO er positiv til i denne konteksten.

3 Dekning av advokatutgifter

Studentenes rettssikkerhet kan svekkes ved å redusere dekningen for advokatutgifter. Samtidig viser høringsnotatet til at konklusjonen i en lav andel av sakene forandres og prosessene i forvaltningen og domstolene krever betydelige ressurser for studenten og institusjonen. Studentombudsordningen skal til en viss grad ivareta behovet for studenters rettshjelp, og mange studenter vil trolig kunne kvalifisere seg for fri rettshjelp.

NITO mener oppheving av reglene for dekning av advokatutgifter er en uholdbar løsning for studentenes rettssikkerhet. Det samme gjelder å kun dekke advokatutgifter i forvaltningen. Å begrense dekningen av advokatutgifter til domstolene vil gjøre at studentene i liten grad benytter advokat før etter saken er ferdig behandlet i forvaltningen. Det kan være svært belastende for studentene å vente med å kontakte advokat for å få hjelp med sin sak til etter behandlingen i forvaltningen. Det kan likevel hende at dette er mindre prosessdrivende enn dagens ordning.

NITO stiller seg positiv til innføring av en maksprisordning for dekning av advokatutgifter. Dette vil gi en forutsigbar og tilstrekkelig støtte for advokatbistand i forvaltningen og domstolene i saker som trenger dette. Det er viktig at en maksprisordning benyttes som en makspris og ikke en fastpris. Det tilsier at det

bør være rom for en høyere makspris. Dette vil kunne øke sannsynligheten for at ordningen ikke misforstås som en fastpris. NITO mener at nivået for makspris som fremstilles i høringsnotatet er vesentlig for lavt.

Videre er NITO bekymret for i hvilken grad universiteter og høyskoler selv klarer å gjøre gode vurderinger av studentenes behov for advokathjelp og hvordan dette bør organiseres. Det kan fremstå som en mulighet at studentombudet forvalter dekningen av advokathjelp.

4 Klagesensur (blind klagesensur)

NITO støtter departementets forslag om å avvike blind klagesensur. Vi oppfatter det som positivt å beholde regelen om tredjegangsvurdering ved større avvik mellom førstegangssensur og klagesensur.

NITO mener det er viktig at studentenes begrunnelse for klage følger med til ny sensor i klagesensuren. Det bør sikres at alle studenter får tilgang til å legge igjen en begrunnelse før blind klagesensur avvikles.

5 Andre endringer

NITO støtter departementets forslag.

Med vennlig hilsen

Kjetil E. Lein

Sofie Strøm Olsen

President i NITO

Leder for NITO Studentene

Dokumentet er godkjent og elektronisk signert.